

Izaja vsak četrtek
in velja s poštnino
vred in v Mariboru
s pošiljanjem na dom
za celo leto K 4.—
za pol leta „ 2.—
za četrť leta „ 1.—

Naročnina se pošilja
spravništvu v tiskarni
sv. Cirila, koroške
ulice št. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Deležniki katol. tis-
kovnega društva do-
bivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Posamezni listi dobé
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Rokopis se ne vra-
šajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanja se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo
do srede opoldne.

Štev. 2.

V Mariboru, dne 9. januarja 1902.

Tečaj XXXVI.

Kdaj bo za kmeta boljše?

Nam spodnještajerskim kmetom in po-
sestnikom ne manjka delavnosti, ne manjka
tudi hrepenenja po boljših razmerah, ki je za
vsaki napredek potrebno, pač pa nam manjka
strokovne stanovske izobrazbe. Mi se pri
obdelovanju naše zemlje in pri pridelovanju
gospodarskih pridelkov le malo, ali pa celo
nič ne oziramo na svetovno tržišče. Kakor
in kar so delali naši pradedje, tako in to
delamo tudi mi. Mi smo kakor stroj, ki se
stoletja in stoletja vedno enakomerno gibamo
v istem krogu.

Prekomorske dežele in Rusija pridelujejo
velike množine rži in pšenice. Pridelovanje
v teh deželah pride tako ceno, da še se
kljubu voznini do nas lahko tuji pridelki ce-
neje prodajajo kakor domači. Dalekovidni
poljedelci zapadne Evrope so takoj spre-
menili svoje pridelovanje. Opuščali so pri-
delovanje rži, pšenice ter drugih uvoženih
žitnih vrst, a zemljo so uporabljali za pri-
delovanje one žitne vrste, ki jo najlažje prodajo,
namreč ovsa. Številke naj govorijo!

Žitna polja	so znašala od 1876—1880 l. povprečno	1. 1896	Polja so se povečala	Polja so se zmanjšala
		Tisoč hektarov		
Pšenica	19.601	18.748	—	853
Rž	11.678	11.449	—	229
Ječmen	6.774	6.432	—	342
Turšica	3.562	3.467	—	95
Oves	12.222	13.620	398	—

V Avstriji so rastle (na obsegu) do
1. 1880 polja za pšenico, rž, turšico, polja

za ječmen in oves pa celo do 1895. Od tega
časa pa so polja pojemala, vendar so še bila
vedno večja kakor koncem sedemdesetih in
začetkoma osemdesetih let. Na Ogerskem
rastejo od 1. 1870 polja za pšenico in tur-
šico, polja za rž, ječmen in oves pa je bilo
zadnja desetletja vedno manj. Od 1. 1898 pa
se je za vse žitne vrste obseg polja povečal.

V Nemčiji se večajo pšenična polja
od 1. 1898, polja za rž se manjšajo, za ječmen
in oves pa so ostala v istem obsegu kakor
prej.

V Švici gredo vsa polja rakovo pot,
pojemajo na obsegu.

Na Danskem še rastejo polja za rž in
oves, manjšajo se od 1. 1876 polja za pše-
nico in ajdo, od 1. 1881 tudi za ječmen.

Na Švedskem se večajo polja za vse
žitne vrste. Na Norveškem pa samo polja
za oves, druga se manjšajo.

Na Francoskem se pšenično polje
težavno obdržuje v dosedanem obsegu. Ov-
sena polja so pojemala do 1. 1891, zdaj zopet
rastejo. Vsa druga polja se manjšajo z ozirom
na obseg.

Na Angleškem se opuščajo vedno
bolj žitna polja. Rastejo pa travniki in njive
za deteljo ter gozdovi.

Na Belgijskem raste samo polje za
oves, vsa druga polja so v neprestanem po-
jemanju. Istotako je na Nizozemskem, le rži
se je začelo v zadnjem času nekoliko več
pridelovati.

To so zanimivi podatki, ki nam kažejo,
kako se pridelovanje razmeram na svetov-
nem tržišču primerno spreminja. Nismo pa

hoteli s temi številkami in s temi podatki
dokazati, da moramo sedaj mi štajerski po-
ljanci pridelavati le oves. Naša namera je
bila marveč pokazati, kako je treba pridelo-
vanje na svoji zemlji spravljati vedno v sklad
s svetovnimi gospodarskimi razmerami.

Na Spodnjem Štajerskem lahko kmetstvo
prebivalstvo razdelimo v tri vrste, dasi se
ta razdelitev ne sme tolmačiti strogo. Prebi-
valci po dolinah Mure, Drave, Dravinje, Pes-
nice, Ščavnice, Savinje itd. so poljedelci.
Prebivalci Slov. goric, ljutomerskih-ormoških
goric, prebivalci med Poljčanami-Brežicami
so večidel vinogradniki. Prebivalci ze-
lenega Pohorja in Savinjskih planin so leso-
tržci in živinorejci. Mi spodnještajerski
kmetje torej nimamo vsi popolnoma istih
želj, ciljev, pač pa uvidimo vsi, da nam je
treba strokovne stanovske izobrazbe,
ako hočemo doseči cilj, ki je nam vsem
spodnještajerskim kmetom skupen, namreč
boljša bodočnost.

Kmetijske zadruge.

Govor poslanca Žičkarja v seji državnega zbora dne
17. decembra 1901.

Visoka zbornica! Po zadnjem odstavku
§ 19. predloga naj bi se v deželah, v ka-
terih obstoji deželni kulturni svet z odseki
ločenimi po narodnostih, pri preosnovi de-
želnih kulturnih svetov v stanovske kmetске
zadruge tem odsekom primerno število de-
želnih kmetških zadrug ustanovilo.

Če se bo ta načrt postave sprejel, mo-
rali se bode v deželah Češko, Moravsko in

Listek.

Hadra, mlada spoznavalka.

Poslov. M. T. F.

(Dalje.)

Bilo je blizu jeseni 1. 1873. Solnce se
je bližalo zatonu. Cela družina Arabcev se
je zbrala pred sotorom k večerji. Okoli šo-
tora se mirno pase domača živina, največ
konji, krasne, vitke postave, arabskega ple-
mena. Gospodar Marabut zanimivo pripove-
duje o svojem potovanju v Meko, sveto mesto
preroka Mohameda. Sinovi in hčere pa paz-
ljivo sledijo njegovim besedam. Pri tem najde
Hadra izgovor in kot bi imela opravek, splazi
se v šotor. Zdaj je priložnost! Zdaj — ali
nikoli! Zmuzne se na nasprotni strani iz
šotora. Hitro, kot bi jo veter nesel, teče preko
polja. Da bi le našla grm, za katerim se varno
skriva, da je ne opazijo od doma.

Mladi brat prvi opazi, da Hadre ni. Sum
se ga polasti. «Kje je Hadra», vpraša, ter se
ogleduje? «Gotovo nam je pobegnila!» S temi
besedami zgrabi puško in urno leti na bliž-
nji grič. Z bistrim očesom pregleda vso pla-
njavo. Nikjer ni sledu. Že se hoče vrniti k
šotoru. Kar zagleda na koncu grmovja vitko
Hadrino postavo. Zapustila je svoje skriva-

lišče ter bežala proti Beniubu, kjer je bil
njen dom. Mulej sproži puško. Hipoma so
Marabut, starejši brat in trije bratranci pri-
njem. V divjem tiru se vsi zaženo za njo.
Strahoma jih zapazi Hadra. Vedno bliže in
bliže prihajajo preganjalci.

Hadra se priporoči v božjo pomoč in
teče kot zajec v velikih skokih skozi grm in
strn. Ostro kamenje je ranilo njene boste noge.
Krvavi sledovi zaznamovali so njeno pot.
Toda molitev in zaupanje v Boga jo je okre-
pila in bilo je, kakor da bi jo nadnaravna
moč varovala pred preganjalci.

Spretnost in vztrajnost Arabcev v be-
žanju je znana. Toda vkljub temu močje
niso mogli doiti uboge Hadre. Mlajši brat v
svoji mladostni vročevrstnosti pride onim
nekoliko naprej. Jezen zagrabi morilno orodje.
V trenutku, ko se Hadra zopet ozre, vidi,
kako nastavi puško in meri proti njej. Pa
predno Mulej sproži, plane starejši brat za
njim ter mu potegne roko nazaj. Tak za-
vratni umor neoboroženega dekleta se dozdeva
celo krutemu Arabcu preveč nečasten.

Ta dogodek je nekoliko zamudil prega-
njalce, in Hadra je bila na boljšem. Že je
dosegla majhni gozdiček poln gostega grmi-
čevja.

Tu se skriva za prvo silo. «V imenu
Očeta, Sina in sv. Duha» vsklikne zopet in

zopet hvalepolnega srca. Prodira skozi goščavo
naprej in naprej. Konečno doseže vznožje
zadnje gore, ki jo je še ločila od Beniuba.

Zmučena do smrti se vrže na tla in
kakor nezavestna obleži. Med tem jo iščejo
njeni preganjalci in stikajo po vsem gozdu,
dokler jim noč ne zabrani nadaljnega zasle-
dovanja. Nazaj je toraj treba. Vračajoč se
pridejo tik grma, pod katerim se je skrivalo
revno dekletce. Tresoč se po vsem životu
stiska se Hadra k tlom. Srce se ji krči strahu.
Razločno je slišala besede jeznega brata:
«Ha, umreti mora, kadar jo najdem!» Dolgo
še je ostala Hadra v svojem skrivališču.
Komaj si upa dihati. Vendar pa se v srcu
gorko priporoča varstvu Vsegamogočnega.
Nič več ni slišati odhajajočih korakov. Vse
je tiho krog nje. Na nebu pa so se prižigale
mle zvezdice, ter prijazno zrle skozi temna
drevesa, kakor bi hotele pomiriti in vzpod-
bujati Hadrino razburjeno srce. Vsak otrok
bi se bal temne noči. A ne tako naša po-
gumna arabska deklica. Čas je, iti naprej.
Zapusti torej svoje skrivališče in hiti, da
pride prek griča. Srečno doseže vrhunec.
Prijetni ponočni zrak hladi njena razgreta
lica. Teče navzdol in dospe na majhno ravni-
nico. Skoraj brezskrbno hiti naprej. A čuj!
Kakšni glasovi so to? Kakor zamolklo la-
janje in renčanje zasliši njeno uho. Po bregu